

Brüssel, 1.4.2016
SWD(2016) 113 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT

Juhenddokument määruse (EL) nr 1379/2013 (millega kehtestatakse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühine korraldus) II peatüki „Kutseorganisatsioonid“ rakendamiseks

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
Käesoleva dokumendi eesmärk.....	3
Ülesehitus	4
I OSA. SUUNISED II PEATÜKI II JAO „TUNNUSTAMINE“ RAKENDAMISEKS	5
1. Kutseorganisatsioonide tunnustamise eesmärk.....	5
2. Kaasatud osaliste roll	5
3. Kutseorganisatsioonide tunnustamise tingimused	6
3.1. Tootjaorganisatsioonide tunnustamise tingimused.....	6
3.1.1. Algamine (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõige 1).....	6
3.1.2. Sisemise toimimise eeskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt a).....	6
3.1.3. Esindatus (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt b).....	7
3.1.4. Juriidiline isik, asutamine ja peakorter (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt c).....	7
3.1.5. Suutlikkus täita eesmärged (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt d).....	8
3.1.6. Konkurentsieskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt e).....	8
3.1.7. Valitseva seisundi kuritarvitamine (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt f).....	13
3.1.8. Liikmesust, juhtimist ja rahastamisallikaid käsitlev teave (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt g).....	14
3.2. Tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamise tingimused.....	16
3.2.1. Sisemise toimimise eeskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt a).....	16
3.2.2. Esindatus (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt b).....	16
3.2.3. Osalemine tootmises, töötlemises või turustamises (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt c).....	16
3.2.4. Juriidiline isik, asutamine ja peakorter (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt d).....	16
3.2.5. Suutlikkus täita eesmärged (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt e).....	16
3.2.6. Tarbijate huvid (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt f).....	16
3.2.7. Ühise turukorralduse ladus toimimine (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt g).....	17
3.2.8. Konkurentsieskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt h).....	17
4. Menetlus	20
I.I lisa. Kokkuvõtte tootjaorganisatsiooni tunnustamise taotluse kantavast teabest vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa sätetatud vormile	21
I.II lisa. Kokkuvõtte tootmisharudevahelise organisatsiooni tunnustamise taotlusesse kantavast teabest vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa sätetatud vormile	22
II OSA. SUUNISED II PEATÜKI III JAO „EESKIRJADE LAIENDAMINE“ RAKENDAMISEKS	23
1. Mitteliikmetele eeskirjade laiendamise eesmärk	23
2. Kaasatud osaliste roll	23
3. Eeskirjade laiendamise ja selleks loa andmise tingimused	24
3.1. Tootjaorganisatsioonides vastu võetud eeskirjade laiendamise tingimused.....	24
3.1.1. Taotluse päritolu (ühise turukorralduse määruse artikli 22 lõige 1).....	24
3.1.2. Asutatud organisatsioon (ühise turukorralduse määruse artikli 22 lõike 1 punkt a).....	24
3.1.3. Esindatus (ühise turukorralduse määruse artikli 22 lõige 2 kalapüügisektori tootjaorganisatsioonide puhul ja artikli 22 lõige 3 vesiviljelussektori tootjaorganisatsioonide puhul).....	25
3.1.4. Meetmed (ühise turukorralduse määruse artikli 22 lõike 1 punkt b).....	25
3.1.5. Konkurentsieskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt b).....	26
3.1.6. Vaba kaubandus (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt c).....	30
3.1.7. ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätetatud eesmärkide saavutamise (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt d).....	31
3.1.8. Piiratud kestus (ühise turukorralduse määruse artikli 22 lõige 4).....	31

3.2.	Tootmisharudevahelistes organisatsioonides vastu võetud eeskirjade laiendamise tingimused	
	32	
3.2.1.	Taotluse päritolu (ühise turukorralduse määruse artikli 23 lõige 1)	32
3.2.2.	Esindatus (ühise turukorralduse määruse artikli 23 lõige 1)	32
3.2.3.	Meetmed (ühise turukorralduse määruse artikli 23 lõike 1 punkt b)	32
3.2.4.	Võimalik kahju teistele ettevõtjatele (ühise turukorralduse määruse artikli 23 lõike 1 punkt b)	33
3.2.5.	Konkurentsieeskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt b)	33
3.2.6.	Vaba kaubandus (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt c)	35
3.2.7.	ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamise (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt d)	35
3.2.8.	Piiratud kestus (ühise turukorralduse määruse artikli 23 lõige 2)	35
4.	Menetlus	35
	II.I lisa. Kokkuvõtte tootjaorganisatsioonis vastu võetud eeskirjade laiendamise teatesse kantavast teabest vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisas sätestatud vormingule	37
	II.II lisa. Kokkuvõtte tootmisharudevahelises organisatsioonis vastu võetud eeskirjade laiendamise teatesse kantavast teabest vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisas sätestatud vormingule	38

Sissejuhatus

Käesolevas komisjoni talituste töödokumendis kirjeldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1379/2013 (kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000)¹ (edaspidi „ühise turukorralduse määrus“) II peatükis sätestatud tingimusi, mis käsitlevad kutseorganisatsioonide tunnustamist ja nendes organisatsioonides vastu võetud eeskirjade laiendamist organisatsioonide mitteliikmetele.

Ühise turukorralduse määruse II peatükis sätestatud ja käesolevas dokumendis kirjeldatud eeskirjad on seotud tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootmisharudevaheliste organisatsioonidega. Nende kutseorganisatsioonide olemus ja eesmärgid on sätestatud ühise turukorralduse määruses. Kõnealuse määruse mõisteid kasutatakse ka käesolevas dokumendis. Eelkõige:

- käitaja on füüsiline või juriidiline isik, nagu on määratletud ühise kalanduspoliitika määruse² artikli 4 lõike 1 punktis 30;
- tootja on asjaomase toote tootja, nagu on määratletud ühise turukorralduse määruse artikli 5 punktis c;
- tootjaorganisatsioon on tootjaid ühendav organisatsioon, nagu on määratletud ühise turukorralduse määruse artiklites 6–8 ja artiklis 14;
- tootjaorganisatsioonide liit on tootjaorganisatsioonide ühendav liit, nagu on määratletud ühise turukorralduse määruse artiklites 9 ja 10;
- tootmisharudevaheline organisatsioon on kalapüügi- ja vesiviljelussektori käitajaid ühendav organisatsioon,³ nagu on määratletud ühise turukorralduse määruse artiklites 11–13 ja artiklis 16.

Vastavalt ühise turukorralduse määruse artikli 9 lõikele 2 kohaldatakse tootjaorganisatsioonidele kehtivaid tingimusi ka tootjaorganisatsioonide liitude suhtes, kui ei ole sätestatud teisiti.

Käesoleva dokumendi eesmärk

Ühise kalanduspoliitika ja selle turuvaldkonna samba toel on säästva kalapüügi ja vesiviljeluse tagamisel ning sektori konkurentsivõime parandamisel kesksel kohal ühine turukorraldus, tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud ja tootmisharudevahelised organisatsioonid.

Ühise turukorralduse määruse II peatükis sätestatakse nende kutseorganisatsioonide moodustamise ja toimimise eeskirjad, sealhulgas nende eesmärgid ja kättesaadavad vahendid. Sellega kehtestatakse tingimused selle kohta, kuidas tunnustada tootjaorganisatsioone, tootjaorganisatsioonide liitusid ja tootmisharudevahelisi organisatsioone (II jagu) ja laiendada nendes organisatsioonides vastu võetud eeskirju mitteliikmetele (III jagu).

¹ ELT L 354, 28.12.2013, lk 1–21.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22–61).

³ Vt ühise turukorralduse määruse artikli 5 punktis d esitatud mõiste.

Käesolevas dokumendis käsitletakse küsimusi, mis kerkisid esile ühise turukorralduse määruuses sätestatud kriteeriumide järgimise hindamisel. Dokumendi eesmärk on lihtsustada kutseorganisatsioonide tunnustamise eeskirjade kohaldamist ja nende organisatsioonide eeskirjade laiendamist mitteliikmetele, säilitades samal ajal kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turgudel tõhusa konkurentsivõime⁴.

Täpsemalt selgitatakse käesolevas dokumendis eesmärgid ja tingimusi, mis on seotud asjaomaste kutseorganisatsioonide tunnustamisega ning nende organisatsioonide eeskirjade laiendamisega mitteliikmetele. Lisaks kirjeldatakse siin menetlust, mida kaasatud osalised peaksid järgima, et täita ühise turukorralduse määrust ja sellekohaseid ülesandeid. Erilist tähelepanu on pööratud selgitustele, kuidas kohaldada konkurentsieeskirju (ühise turukorralduse määruse V peatükk) nii kutseorganisatsiooni tunnustamisel kui ka ühes sellises organisatsioonis vastu võetud eeskirja laiendamisel mitteliikmetele. Dokumendi abil soovitakse tagada kõigi asjaosaliste ühine ja ühtne arusaam kutseorganisatsioonide tunnustamise eeskirjadest ja menetlustest ning nende eeskirjade laiendamisest mitteliikmetele.

Dokumendis esitatud suunised on koostatud üksnes teavitamise eesmärgil, ilma et see mõjutaks Euroopa Liidu Kohtu praktikat Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklite 39, 42, 101 ja 102 ning ühise turukorralduse määruse V peatüki tõlgendamisel.

Ülesehitus

Dokumendis kirjeldatakse eraldi ühise turukorralduse määruuses sätestatud tingimusi selle kohta, kuidas tunnustada kutseorganisatsioone ja laiendada nendes organisatsioonides vastu võetud eeskirju mitteliikmetele. Dokument on jagatud kahte ossa, millest esimeses käsitletakse tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide liitudele kohaldatavaid kriteeriume ning teises tootmisharudevahelistele organisatsioonidele kohaldatavaid kriteeriume. Kui tootmisharudevahelistele organisatsioonidele kohaldatakse samu tingimusi nagu tootjaorganisatsioonidele ja tootjaorganisatsioonide liitudele, on antud ristviide.

⁴ Vt kohtuotsus, Üldkohus, 13. detsember 2006, FNCVB vs. komisjon, ühendatud kohtuasjad T-217/03 ja T-245/03.

I OSA. SUUNISED II PEATÜKI II JAO „TUNNUSTAMINE“ RAKENDAMISEKS

Ühise turukorralduse määruse II peatüki II jaos kehtestatakse tingimused tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamiseks liikmesriikides. Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013⁵ artiklis 2 on esitatud tunnustamisprotsessi üksikasjad, näiteks tunnustamise tähtajad, järgitavad menetlused ja tunnustamise taotluses esitatav teave.

Selles osas selgitatakse tunnustamise eesmärki ja kaasatud osaliste rolli. Samuti kirjeldatakse, kuidas tuleb tunnustamise taotlust hinnata vastavalt ühise turukorralduse määruse artiklites 14, 16 ja 17 sätestatud tingimustele.

1. Kutseorganisatsioonide tunnustamise eesmärk

Tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või tootmisharudevahelise organisatsioonina tunnustamisel kohustub tootjate või käitajate rühm täitma ühise kalanduspoliitika ja ühise turukorralduse eesmärgi. Tunnustamisega seatakse asjaomastele kutseorganisatsioonidele konkreetsed eesmärgid ning nõutakse neilt osalemist ühise kalanduspoliitika ja ühise turukorralduse igapäevases rakendamises.

Tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude või tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamiseks kehtestatud konkreetsed kriteeriumid on välja töötatud selleks, et tagada nende organisatsioonide konkurentsivõime ja elujõulisus ning seeläbi suutlikkus saavutada oma eesmärgi.

Nende kutseorganisatsioonide rolli toetamiseks sätestatakse Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) määruse⁶ artikli 68 lõike 1 punktis a, et selliste organisatsioonide asutamiseks võidakse teha kättesaadavaks riiklikud rahastamisvahendid. Pärast tootjaorganisatsiooni (või tootjaorganisatsioonide liidu) tunnustamist toetab asjaomane liikmesriik kooskõlas EMKFi määruse artikli 66 lõikega 1 rahaliselt selle tootmis- ja turustuskava ettevalmistamist ja rakendamist. See on peamine vahend, mille kaudu tootjaorganisatsioon rakendab meetmeid, mis aitavad saavutada ühise kalanduspoliitika ja ühise turukorralduse eesmärgid.

2. Kaasatud osaliste roll

Tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamise menetlus toimub riiklikul tasandil.

Tunnustamisprotsessi algatavad organisatsiooni liikmed: tootjad (tootjaorganisatsiooni puhul), tootjaorganisatsioonid (tootjaorganisatsioonide liidu puhul) või ettevõtjad (tootmisharudevahelise organisatsiooni puhul). Tunnustamist taotleb tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit või tootmisharudevaheline organisatsioon esitab ametliku taotluse pädevale riiklikule asutusele, kasutades

⁵ Komisjoni 17. detsembri 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 1419/2013, milles käsitletakse tootjaorganisatsioonide ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamist, tootjaorganisatsioonide ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide eeskirjade laiendamist ja käivitushindade avaldamist, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1379/2013 kalandus- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta (ELT L 353, 28.12.2013, lk 43–47).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 508/2014, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta (ELT L 149, 20.5.2014, lk 1–66).

komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa sätestatud vormi. Tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit või tootmisharudevaheline organisatsioon peab tõendama, et ta vastab ühise turukorralduse määruse artiklites 14, 16 ja 17 sätestatud tingimustele.

Liikmesriik, kellele tunnustamise taotlus esitati, peab hindama, kas taotlus vastab ühise turukorralduse määruse artiklites 14, 16 ja 17 sätestatud tingimustele. Riikidevahelisi tootjaorganisatsioone, tootjaorganisatsioonide liitusid või tootmisharudevahelisi organisatsioone peab kontrollima liikmesriik, kellelt tunnustust taotletakse, koostöös teiste asjaomaste liikmesriikidega.

Kuigi nende organisatsioonide tunnustamiseks on ELi tasandil sätestatud ühised tingimused, toimub tunnustamismenetlus riiklikul tasandil. Sellegipoolest peab liikmesriik teavitama komisjoni igasugusest tunnustuse andmisest või kehtetuks tunnistamisest. Ta peab tegema selle teabe avalikult kättesaadavaks. Ühise turukorralduse määruse artiklis 20 antakse komisjonile volitused kontrollide teostamiseks, et teha kindlaks tunnustamise tingimuste täitmine. Kui kontrollide käigus leitakse tõendeid, et tunnustamise tingimused ei ole täidetud, võib komisjon vajaduse korral nõuda, et liikmesriik tunnistaks tunnustuse kehtetuks.

3. Kutseorganisatsioonide tunnustamise tingimused

Ühise turukorralduse määruse artiklites 14, 16 ja 17 sätestatakse tingimused, mida kutseorganisatsioon peab täitma, et teda tunnistataks tootjaorganisatsioonina, tootjaorganisatsioonide liidu või tootmisharudevahelise organisatsioonina. Neid tingimusi kirjeldatakse allpool tootjaorganisatsioone / tootjaorganisatsioonide liite ja tootmisharudevahelisi organisatsioone käsitlevates eraldi osades. Vastavalt ühise turukorralduse määruse artikli 9 lõikele 2 kohaldatakse tootjaorganisatsioonide suhtes kohaldatavaid tingimusi ka tootjaorganisatsioonide liitude suhtes (kui ei ole sätestatud teisiti).

3.1. Tootjaorganisatsioonide tunnustamise tingimused

3.1.1. Algamine (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõige 1)

Tootjaorganisatsioon tuleb moodustada tootjate algatusel. See tähendab, et rühma liikmesus peab olema vabatahtlik ja liikmetele peab jääma õigus tootjaorganisatsioonist lahkumiseks.

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama teavet selle kohta, kuidas tootjaorganisatsioon on moodustatud ja kuidas on tehtud otsus tunnustuse taotlemise kohta (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punkt d).

3.1.2. Sisemise toimimise eeskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt a)

Tunnustamist taotlev tootjaorganisatsioon peab järgima ühise turukorralduse määruse artiklis 17 sätestatud sisemise toimimise põhimõtteid ja nende rakendamiseks vastu võetud eeskirju:

- nende liikmed järgivad organisatsiooni poolt vastu võetud eeskirju seoses kalavarude kasutamise, tootmise ja turustamisega (ühise turukorralduse määruse artikli 17 punkt a);

- liikmeid ei diskrimineerita näiteks rahvuse või asukoha põhjal (ühise turukorralduse määruse artikli 17 punkt b);
- organisatsiooni rahastamiseks kogutakse finantstoetust selle liikmetelt (ühise turukorralduse määruse artikli 17 punkt c);
- demokraatlik toimimine, mis võimaldab liikmetel kontrollida oma organisatsiooni ja selle otsuseid (ühise turukorralduse määruse artikli 17 punkt d);
- tõhusate, hoiatavate ja proportsionaalsete karistuste kehtestamine organisatsiooni sise-eeskirjades sätestatud kohustuste täitmatajätmise eest (ühise turukorralduse määruse artikli 17 punkt e);
- uute liikmete vastuvõtmise ja liikmete väljaarvamise eeskirjade kindlaksmääramine (ühise turukorralduse määruse artikli 17 punkt f);
- organisatsiooni toimimiseks vajalike raamatupidamis- ja eelarve-eeskirjade kindlaksmääramine (ühise turukorralduse määruse artikli 17 punkt g).

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama teavet organisatsiooni sisemise toimimise kohta, sh selgitust, kuidas organisatsioon tagab, et liikmed järgivad põhimõtteid, mis ei ole sätestatud asutamisaktis (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid a, b ja d).

3.1.3. Esindatus (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt b)

Tunnustamist taotlev tootjaorganisatsioon peab osalema asjaomase liikmesriigi territooriumil või selle osal piisavas majandustegevuses (arvestades näiteks liikmete arvu, turustatava toodangu mahtu).

Ühise turukorralduse määruses ega selle rakendusaktides ei ole sätestatud esindatuse miinimumtasest. Seetõttu on selle aspekti hindamine, sealhulgas konkreetsete kriteeriumide koostamise otsuse tegemine jäetud ülesandeks pädevale riiklikule asutusele, kes võtab aluseks liikmesriigis valitseva olukorra ja sektori eripärad (näiteks väikesemahuline kalapüük, vt ühise turukorralduse määruse artikli 6 lõige 2).

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama teavet tootjaorganisatsiooni esindatuse kohta. See teave peab kätkema tootjaorganisatsiooni tegevuse, tegevuspiirkonna ja toodete üksikasju. Kui vaja, võib esitatud teabe vormi ja liiki kohandada, et see vastaks asjaomase liikmesriigi koostatud erinõuetele (kui need on olemas) (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punkt e).

3.1.4. Juriidiline isik, asutamine ja peakorter (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt c)

Tunnustamist taotlev tootjaorganisatsioon peab olema asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt juriidiline isik, ta peab olema asutatud kõnealuse liikmesriigi territooriumil ning tema ametlik peakorter peab asuma seal. Selle nõude alusel saab tootjaorganisatsioon kasutada õigusi ja täita kohustusi, mis on talle eriomased ega ole seotud liikmete õiguste ega kohustustega.

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama tõendeid juriidiliseks isikuks saamise kohta (tootjaorganisatsiooni põhikiri koos dokumentidega, millega pädev asutus annab haldusloa, registreeringu või sertifikaadi, või mõni muu liikmesriigis heakskiidetud dokument) ning teavet tootjaorganisatsiooni asutamise ja peakorteri kohta. Lisaks peab tunnustamise taotlus sisaldama nende

isikute nimesid, kellel on õigus tegutseda tootjaorganisatsiooni eest ja nimel (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid a, c ja d).

3.1.5. Suutlikkus täita eesmärgke (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt d)

Tunnustamist taotlev tootjaorganisatsioon peab olema suuteline täitma ühise turukorralduse määruse artiklis 7 (tootjaorganisatsioonid) või artiklis 10 (tootjaorganisatsioonide liidud) sätestatud eesmärgke. See tingimus on seotud ühise turukorralduse määruse alusel tunnustatud kutseorganisatsioonide peamise ülesandega ühise kalanduspoliitika ja ühise turukorralduse eesmärgkide täitmisel. Kui tootjaorganisatsioon ei suuda neid eesmärgke täita, ei ole talle võimalik tunnustust anda.

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama selgitust selle kohta, kuidas tootjaorganisatsioon kavatseb täita ühise turukorralduse määruses sätestatud eesmärgke, esitades tõendid selle kohta, et tal on suutlikkus ja tehnilised võimalused eesmärgke täita, ning kirjeldades meetmeid, mida ta kavatseb kasutada, ja millisel viisil plaanib seda teha (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punkt d).

3.1.6. Konkurentsieeskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt e)

Tunnustamist taotlev tootjaorganisatsioon peab järgima ühise turukorralduse määruse V peatükis kirjeldatud konkurentsieeskirju. Ühise turukorralduse määruse artiklis 40 sätestatakse üldpõhimõte, mille alusel kohaldatakse ELi konkurentsieeskirju kokkulepete, otsuste ja tegevuse suhtes, mis seonduvad kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise ja turustamisega.

Nõuetele vastavus

Tootjaorganisatsiooni tunnustamise taotluse hindamisel tuleb tähelepanu pöörata tema kokkulepetele, otsustele ja tegevusele. Neid tuleb hinnata vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikele 1 ja artiklile 102, milles loetletakse näidete varal olukorrad, mis on siseturuga kokkusobimatud:

ELi toimimise lepingu artikli 101 lõige 1	ELi toimimise lepingu artikkel 102
Ettevõtjatevahelised kokkulepped , ettevõtjate ühenduste otsused ja kooskõlastatud tegevus , iseäranis need, millega:	Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine ühe või mitme ettevõtja poolt, mis võib seisneda iseäranis:
a) otseselt või kaudselt määratakse kindlaks ostu- või müügihindad või mis tahes muud tehingutingimused;	a) ebaõiglaste ostu- või müügihindade või muude ebaõiglaste tehingutingimuste otseses või kaudses kehtestamises;
b) piiratakse või kontrollitakse tootmist, turge, tehnilist arengut või investeeringuid;	b) toodangu, turgude või tehnilise arengu piiramises tarbijate kahjuks;
c) jagatakse turge või tarneallikaid;	c) erinevate tingimuste rakendamises võrdväärsete tehingute puhul, pannes kaubanduspartnerid sellega ebasoodsasse konkurentsiolekorda;
d) rakendatakse võrdväärsete tehingute puhul erinevaid tingimusi, pannes kaubanduspartnerid sellega ebasoodsasse konkurentsiolekorda;	d) selles, et lepingu sõlmimise eeltingimuseks seatakse teise poole nõusolek võtta endale lisakohustusi, mis oma laadilt või kaubandustavade kohaselt ei ole seotud lepingu objektiga.
e) seatakse lepingu sõlmimise eeltingimuseks teise poole nõusolek võtta endale lisakohustusi, mis oma laadilt või kaubandustavade kohaselt ei ole seotud lepingu objektiga.	

Kui tootjaorganisatsiooni kokkulepete, otsuste või tegevusega ei rikuta ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1 ega artiklit 102, loetakse need siseturuga kokkusobivaks, sest need ei takista, piira ega riku konkurentsi. Kokkulepped, otsused ja tegevus ei ole hõlmatud ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikega 1 ja artikliga 102, kui need ei mõjuta liikmesriikidevahelist kaubandust. Sel juhul ei rikuta nendega ELi konkurentsieeskirju.

Erandid konkurentsieeskirjade kohaldamisest

Mõni tootjaorganisatsiooni loomise kokkulepe või selle tegevust reguleeriv sise-eeskiri võib konkurentsi piirata. Liikmesriik peab seda tunnustamise etapis uurima. See kehtib näiteks juhul, kui tootjaorganisatsiooni sise-eeskirjadega, milles käsitletakse kalavarude kasutamist (ühise turukorralduse määruse artikli 17 punkt a), soovitakse kontrollida tootmist. ELi toimimise lepingu artikli 101 lõike 1 alusel on selline tegevus tavaliselt keelatud. Et aga need eeskirjad on vajalikud ühise kalanduspoliitika ja ühise turukorralduse eesmärkide (ja seega ka ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide) saavutamiseks, võib niisugusele tegevusele tuua teatud tingimustel kasu erand konkurentsieeskirjade kohaldamisest. See erand kehtib ainult ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikes 1 käsitletud tegevuse suhtes. ELi toimimise lepingu artikli 102 kohase turgu valitseva seisundi kuritarvitamise keelu puhul erandeid ei tehta.

Aluslepingutes ja teisestes õigusaktides nähakse ette kaks erandit ELi toimimise lepingu artikli 101 lõike 1 kohaldamisest.

1. **Ühise turukorralduse määruse artikkel 41:** kui tootjaorganisatsiooni kokkulepped, otsused või tegevus vastavad mõnele ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikes 1 sätestatud olukorrale, võib nende õiguspärasuse tagada ühise turukorralduse määruse artiklil 41 põhineva erandiga konkurentsieeskirjade kohaldamisest.

Artiklis 41 sätestatakse eritingimused, mille alusel võib selline erand konkurentsieeskirjade kohaldamisest tuua tootjaorganisatsiooni kokkulepetele, otsustele ja tegevusele kasu. Sedalaadi kokkulepped, otsused ja tegevus:

- a) on vajalikud ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamiseks;
- b) ei kohusta kehtestama ühesuguseid hindu;
- c) ei põhjusta liidu turgude mis tahes vormis jaotamist;
- d) ei välista konkurentsi ning
- e) ei kõrvalda konkurentsi kõnealuste toodete olulise osa suhtes.

Mitte ühelgi juhul ei ole lubatud tegevus, millega määratakse hinnad kindlaks, välistatakse konkurents või jaotatakse turge.

Ühise turukorralduse määruse artiklis 41 sätestatud tingimused on kumulatiivsed. See tähendab, et neid kõiki tuleb täita. Igale tingimusele vastavuse kontrollimist selgitatakse allpool (punktid 3.1.6.1–3.1.6.5).

2. **ELi toimimise lepingu artikli 101 lõige 3:** üldine erand konkurentsieeskirjade kohaldamisest on sätestatud ka ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikes 3⁷. Kuid erinevalt ühise turukorralduse määruse artiklist 41 on see erand üldine ja selle puhul ei arvestata ühise kalanduspoliitika eripärasid.

⁷ ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikes 3 sätestatud erandi kohta lisateabe saamiseks vt komisjoni teatis „Suunised asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaldamise kohta“ (2004/C 101/08), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004XC0427%2807%29&from=EN>.

3.1.6.1. Kokkulepped, otsused ja tegevus on vajalikud ELi toimimise lepingu artiklis 39 (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punktis a) sätestatud eesmärkide saavutamiseks

Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb igasugust erandit üldiste konkurentsieeskirjade kohaldamisest vastavalt ühise turukorralduse määruse artiklile 41 tõlgendada kitsalt⁸ ning see peab piirduma juhtumitega, mille puhul kokkulepped, otsused või tegevus soodustavad kõikide ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamist⁹. Kui ELi toimimise lepingu artikli 39 erinevate eesmärkide vahel on vastuolud või kui kõiki asjaomaseid eesmärke ei saa samal ajal täielikult saavutada, peaks olema vähemalt võimalik kõnealuseid eesmärke lähendada ja tagada, et ühe eesmärgi täitmine ei kahjusta teist¹⁰.

Lisaks on Euroopa kohtud kinnitanud, et üks võimalus jätta kokkulepped, otsused ja tegevus konkurentsieeskirjade kohaldamisest välja avaneb siis, kui need on **vajalikud** ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamiseks¹¹. See põhimõte kajastub ka ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punktis a. Seetõttu tuleb kõiki viit ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärki arvestada ja analüüsida eraldi. Asjaomast kokkulepet, otsust või tegevust tuleb hinnata iga eesmärgi suhtes.

Hindamine peab viima järelduseni, et tootjaorganisatsioonide kokkulepped, otsused ja tegevus on vajalikud järgmistel eesmärkidel.

Artikli 39 lõike 1 punkt a: tõsta põllumajanduse tootlikkust tehnilise progressi edendamise ning põllumajandusliku tootmise ratsionaalse arengu tagamise ja tootmistegurite, eelkõige tööjõu optimaalse kasutamise teel.

Ühist kalanduspoliitikat silmas pidades on kokkulepped, otsused ja tegevus vajalikud selleks, et tagada püügitegevuse ja vesiviljeluse keskkonnaalane jätkusuutlikkus ning majanduslik ja sotsiaalne elujõulisus (ühise kalanduspoliitika määruse artikli 2 lõige 1¹²).

Artikli 39 lõike 1 punkt b: kindlustada põllumajandusega tegeleva rahvastikuosa rahuldav elatustase, eelkõige põllumajandusega tegelevate inimeste isikutulu suurendamise teel.

Ühises kalanduspoliitikas on kokkulepped, otsused ja tegevus vajalikud selleks, et „kindlustada kalapüügi (või vesiviljelusega) tegeleva rahvastikuosa rahuldav elatustase, eelkõige kalapüügi (või vesiviljelusega) tegelevate inimeste isikutulu suurendamise teel”.

Artikli 39 lõike 1 punkt c: stabiliseerida turud.

⁸ Vt kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. detsember 1995, Oude Luttikhuis, C-399/93, ECLI:EU:C:1995:434, punkt 23 jj.

⁹ Vt kohtuotsus, Euroopa Kohus, 15. mai 1975, 71/74: Frubo vs. komisjon, ECLI:EU:C:1975:61, punktid 22–27.

¹⁰ Vt kohtuotsus, Üldkohus, 14. mai 1997, ühendatud kohtuasjad T-70/92 ja T-71/92, ECLI:EU:T:1997:69, punkt 153.

¹¹ Vt kohtuotsus, Üldkohus, 13. detsember 2006, T-217/03 ja T-245/03, FNCVB vs. komisjon, ECLI:EU:T:2006:391, punkt 199. Vajalikkuse mõiste võeti esimest korda kasutusele Euroopa Majandusühenduse Nõukogu määruses nr 26, millega kohaldatakse teatavaid konkurentsieeskirju põllumajandussaaduste ja toodete tootmise ja nendega kauplemise suhtes (EÜT 30, 20.4.1962, lk 993).

¹² Määrus (EL) nr 1380/2013, ELT L 354, 28.12.2013, lk 22–61 (vt täielik viide joonealuses märkuses 4).

Artikli 39 lõike 1 punkt d: tagada varude kättesaadavus.

Arvestades ühise kalanduspoliitika eripärasid, on kokkulepped, otsused ja tegevus vajalikud ressursside jätkusuutliku kasutamise tagamiseks, et kindlustada toiduvarude pikaajaline kättesaadavus (ühise kalanduspoliitika määruse artikli 2 lõige 1).

Artikli 39 lõike 1 punkt e: tagada mõistlikud tarbijahinnad.

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama teavet tunnustamist taotleva tootjaorganisatsiooni kokkulepete, otsuste ja tegevuse kohta. Taotluses tuleb selgitada, miks need kokkulepped, otsused ja tegevus on vajalikud ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamiseks. Selgituses tuleb näidata, et nende eeskirjade puudumisel on eesmärkide saavutamine võimatu. Analüüsis peab käsitlema ELi toimimise lepingu artikli 39 iga eesmärki eraldi (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid b ja d).

3.1.6.2. Kokkulepped, otsused ja tegevus ei kohusta kehtestama ühesuguseid hindu (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punkt b)

Hindade kindlaksmääramise või ühesuguste hindade küsimise keeld on üks ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikes 1 sätestatud konkurentsieeskirjadest, mida kohaldatakse erandeid tegemata. Tootjaorganisatsioon ei tohi mitte mingil juhul vastu võtta eeskirja, mille tulemusena selle liikmed küsivad ühesugust hinda.

Selle tingimuse kontrollimine

Tootjaorganisatsiooni kokkuleppeid, otsuseid ja tegevust käsitlevast teabest peab nähtuma, et ükski neist ei too kaasa hindade kindlaksmääramist (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid b ja d).

3.1.6.3. Kokkulepped, otsused ja tegevus ei põhjusta liidu turgude mis tahes vormis jaotamist (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punkt c)

Turgude jaotamise all mõistetakse tegevust, mille otsene või kaudne eesmärk on piirata territooriumi, kuhu võib kaupa müüa, või kliendirühma/kliendi liiki, kellele võib kaupa müüa. Tootjad peavad saama vabalt otsustada, kus ja kellele müüa.

Selle tingimuse kontrollimine

Tootjaorganisatsiooni kokkuleppeid, otsuseid ja tegevust käsitlevast teabest peab nähtuma, et tootjate müümisvabadust ei piirata geograafilise turuga ega võimaliku ostjarühma / ostja liigiga (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid b ja d). Asjaomase turu kindlaksmääramise juhiste saamiseks vt infokast punktis 3.1.6.5.

3.1.6.4. Tootjaorganisatsiooni kokkulepped, otsused ja tegevus ei välista konkurentsi (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punkt d)

Selle tingimuse eesmärk on tagada, et tootjaorganisatsiooni kokkulepped, otsused ja tegevus piirduvad sellega, mis on vajalik ühise kalanduspoliitika ja ühise turukorralduse eesmärkide saavutamiseks, ning

neil puudub negatiivne mõju konkurentsile ja seega ka siseturu toimimisele. See tingimus kaitseb tootjate vahelist konkurentsi ja konkurentsiprotsesse.

3.1.6.5. Kokkulepped, otsused ja tegevus ei kõrvalda konkurentsi kõnealuste toodete olulise osa suhtes (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punkt e)

See tingimus täiendab eelmist, kuid keskendub konkreetse(te)le too(de)tele, mida tootjaorganisatsioon toodab.

Nende kahe tingimuse hindamisel tuleb arvestada tegelikku või võimalikku konkurentsi¹³. Seetõttu tuleb analüüsi käigus kontrollida, kas toote või geograafilise turu suhtes esineb tegelikke või võimalikke takistusi/piiranguid. Nendele tingimustele vastavust tuleb kontrollida juhtumipõhiselt, arvestades asjaomase toote ja geograafilise turu eritahkusi.

Tingimuste 3.1.6.4 ja 3.1.6.5 kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama teavet tunnustamist taotleva tootjaorganisatsiooni kokkulepete, otsuste ja tegevuse kohta ning tema tegevusvaldkonna üksikasju. See teave peab võimaldama hinnata vastavust tingimustele 3.1.6.4 ja 3.1.6.5. Asjaomase turu kindlakstegemisel tuleb arvestada kahte aspekti: i) asjaomast **tooteturgu** ja ii) asjaomast **geograafilist turgu**.

i) Asjaomase tooteturu puhul peab teabest selguma asendatavus teiste toodetega. Sellised tooted tuleb kindlaks teha sarnaste omaduste, hinna, kasutamise või tarbijate arvumuse alusel.

ii) Asjaomase geograafilise turu puhul tuleb hindamisel leida piirkond, kus konkurentsitingimused on sarnased. Selleks tuleb hinnata järgmisi aspekte.

– Kas varusid ja oste saab saata teistesse piirkondadesse ilma piiranguteta või suuri kulusid kandmata?
– Kas nõudlus piirdub kohalike toodetega või hõlmab see ka asjaomases liikmesriigis toodetud tooteid või isegi imporditud tooteid? Kasulikud näitajad on ELi-välisest ja teistest ELi riikidest imporditud too(de)te andmed ning asjaomase liikmesriigi müügiteave.

Nende aspektide põhjal peab hindamisel selguma, et kokkulepped, otsused ja tegevus ei välista konkurentsi ega mõjuta asjaomase turu olulist osa. Tingimusele 3.1.6.5 vastavuse kontrollimiseks tuleb arvesse võtta ainult geograafilist turgu, sest vaatluse all on üksnes asjaomase tootjaorganisatsiooni toodetavad tooted (mitte kõik asendatavad tooted, nagu punktis 3.1.6.4) (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid b, d ja e).

Nende aspektide hindamise juhised on esitatud komisjoni teatises asjaomase turu mõiste kohta ühenduse konkurentsioiguses (97/C 372/03) ja komisjoni teatises suuniste kohta asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaldamisel (2004/C 101/08)¹⁴.

3.1.7. Valitseva seisundi kuritarvitamine (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt f)

¹³ Võimalik konkurents hõlmab ettevõtjaid, kes asjaomasel turul veel ei konkureeri. Võimaliku konkurentsi hindamise juhiste saamiseks vt komisjoni teatis asjaomase turu mõiste kohta ühenduse konkurentsioiguses (97/C 372/03).

¹⁴ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:31997Y1209\(01\)&from=ET](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:31997Y1209(01)&from=ET);
[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004XC0427\(07\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004XC0427(07)&from=EN).

Tunnustamist taotlev tootjaorganisatsioon ei tohi kuritarvitada asjaomasel turul valitsevat seisundit.

Iseenesest ei ole valitsev seisund ebaseaduslik. Valitseval ettevõttel on õigus konkureerida samadel alustel nagu igal teisel ettevõttel. Kuid valitseva ettevõtte eriline ülesanne on tagada, et tema tegevus ei riku konkurentsi, vältides sellist tegevust nagu hindade seadmine kahjumlikule tasemele (röövellik hinnakujundus) või liiga kõrgete hindade küsimine¹⁵. Nendele tingimustele vastavust tuleb kontrollida juhtumipõhiselt, arvestades asjaomase turu erilaadsust.

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama teavet tunnustamist taotleva tootjaorganisatsiooni kokkulepete, otsuste ja tegevuse kohta ning tema tegevusvaldkonna üksikasju. Teabe alusel peab olema võimalik kindlaks teha või välistada valitseva seisundi olemasolu määratletud asjaomasel toote- ja geograafilisel turul (vt juhise eelmine tingimus) ning hinnata, kas tootjaorganisatsioon kuritarvitab valitsevat seisundit.

Tootjaorganisatsiooni võimaliku valitseva seisundi hindamisel on kasulikud näitajad sellised aspektid nagu turuosa või esindatus. Kogemused on näidanud, et mida suurem on turuosa ja mida pikema aja jooksul seda on suudetud hoida, seda tõenäolisemalt on see esimene märk valitsevast seisundist. Üldiselt leiab komisjon, et väike turuosa on üldjuhul hea näitaja suure turuvõimu puudumise kohta. Komisjoni kogemuste põhjal võib väita, et kui ettevõtte turuosa on väiksem kui 40 %, ei ole tõenäoliselt tegemist valitseva seisundiga. Seda eeldust tuleb siiski turu erilist struktuuri silmas pidades kontrollida, sest võib esineda sellest piirväärtusest allapoole jäävaid erijuhtumeid, mille puhul konkurentidel ei ole võimalik valitseva ettevõtja tegevust tulemuslikult piirata. Lisaks on Euroopa Liidu Kohus märkinud, et kui erijuhtumid välja jätta, võib valitsevat seisundit eeldada juhul, kui ettevõtja turuosa püsib üle 50 %¹⁶.

Teised vaadeldavad aspektid on näiteks teiste ettevõtete turuletuleku lihtsus, tasakaalustava ostujõu olemasolu, rühma ja ressursside üldine suurus ja tugevus ning ulatus, mil määral ollakse esindatud tarneahela eri tasanditel (vertikaalne integratsioon).

Taotluses esitatud teabe põhjal peab saama järeldada, et tootjaorganisatsioon, kui see on valitsev, ei kuritarvita oma seisundit ega käitu viisil, millega kaasneb konkurentsivastane tegevus (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid b, d ja e).

Selle aspekti hindamise juhised on esitatud eeskätt komisjoni teatises, mis käsitleb suuniseid komisjoni täitetegevuse prioriteetide kohta EÜ asutamislepingu artikli 82 kohaldamisel turgu valitsevate ettevõtjate kuritahtliku konkurentide tõrjuva tegevuse suhtes (2009/C 45/02)¹⁷.

3.1.8. Liikmesust, juhtimist ja rahastamisallikaid käsitlev teave (ühise turukorralduse määruse artikli 14 lõike 1 punkt g)

¹⁵ Vt kohtuotsus, Euroopa Kohus, 9. november 1983, 322/81, Michelin vs. komisjon, ECLI:EU:C:1983:313. ELi kohtute otsustes on pidevalt korratud, et artikliga 102 seatakse valitsevatele ettevõtetele kohustused, mida mittevalitsevatel ettevõtetel ei ole.

¹⁶ Vt kohtuotsus, Euroopa Kohus (viies koda), 3. juuli 1991, AKZO Chemie BV vs. Euroopa Komisjon, C-62/86, ECLI:EU:C:1991:286, punkt 60.

¹⁷ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009XC0224%2801%29&from=ET>.

Tunnustamist taotlev tootjaorganisatsioon peab esitama liikmesust, juhtimist ja rahastamisallikaid käsitleva teabe. See teave võimaldab pädeval riiklikul asutusel hinnata tootjaorganisatsiooni esindatust ja selle vastavust sisemise toimimise eeskirjadele.

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama tootjaorganisatsiooni liikmesust, juhtimist ja rahastamisallikaid käsitlevat teavet (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid a, b ja d).

3.2. Tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamise tingimused

3.2.1. Sisemise toimimise eeskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt a)

Vt punkt 3.1.2.

3.2.2. Esindatus (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt b)

Tunnustamist taotlev tootmisharudevaheline organisatsioon peab esindama märkimisväärset osa (töödeldud või töötlemata) kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmisest ning töötlemisest või turustamisest või mõlemast.

Lisateabe saamiseks vt punkt 3.1.3.

3.2.3. Osalemine tootmises, töötlemises või turustamises (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt c)

Tunnustamist taotlev tootmisharudevaheline organisatsioon ei või ise tegeleda kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise või turustamisega. See tingimus tähendab, et tootmisharudevaheline organisatsioon peab täitma oma liikmetest erinevaid toiminguid, mis ei tohi olla seotud tootmise, töötlemise või turustamisega.

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama teavet tootmisharudevahelise organisatsiooni tegevuse kohta ja selle põhikirja. Põhikiri peab sisaldama nimekirja tegevusvaldkondadest, milles rühm kavatseb osaleda (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punkt a).

3.2.4. Juriidiline isik, asutamine ja peakorter (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt d)

Vt punkt 3.1.4.

3.2.5. Suutlikkus täita eesmärged (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt e)

Tunnustamist taotlev tootmisharudevaheline organisatsioon peab olema suuteline täitma ühise turukorralduse määruse artiklis 12 sätestatud eesmärged.

Lisateabe saamiseks vt punkt 3.1.5.

3.2.6. Tarbijate huvid (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt f)

Tunnustamist taotlev tootmisharudevaheline organisatsioon peab arvestama tarbijate huvidega.

Seda tingimust tuleb käsitleda ELi toimimise lepingu artikli 169 kontekstis, mille kohaselt aitab liit kaitsta tarbijate majanduslikke huve, samuti edendada nende õigust teavitamisele, sest tarbija usaldust

peetakse ELi siseturu arendamise põhiteguriks. Kuna tootmisharudevaheliste organisatsioonide eesmärgid on seotud koordineerimise ja tingimuste parandamisega, et teha kalapüügi- ja vesiviljelustooted ELi turul kättesaadavaks, tuleb organisatsioonil oma tegevuses arvestada ELi tarbija huvidega.

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotlus peab sisaldama selgitust selle kohta, kuidas arvestatakse tarbijate huvidega tootmisharudevahelise organisatsiooni tegevuses (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid a, b ja d).

3.2.7. Ühise turukorralduse ladus toimimine (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt g)

Tootmisharudevahelise organisatsiooni tunnustamine ei tohi takistada ühise turukorralduse toimimist. Seega saab tootmisharudevahelist organisatsiooni tunnustada ainult juhul, kui selle tegevus on kooskõlas ühise turukorralduse eeskirjadega.

Selle tingimuse kontrollimine

Tunnustamise taotluses tuleb näidata, kuidas tootmisharudevaheline organisatsioon aitab kaasa ühise turukorralduse eesmärkide saavutamisele. Taotluses tuleb tõendada, et tootmisharudevahelise organisatsiooni tegevus ei ole vastuolus ühise turukorralduse määrusega (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid a ja d).

3.2.8. Konkurentsieeskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 16 lõike 1 punkt h)

Konkurentsieeskirjade kohaldamise üldise selgituse kohta vt punkt 3.1.6.

Tootmisharudevahelise organisatsiooni kokkulepetele, otsustele ja tegevusele võib tuua kasu erand konkurentsieeskirjade kohaldamisest, kui see

- a) on vajalik ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamiseks;
- b) ei kohusta kohaldama kindlaksmääratud hinda;
- c) ei põhjusta liidu turgude mis tahes vormis jaotamist;
- d) ei kohalda teiste kaubanduspartneritega tehtavate võrdväärsete tehingute suhtes teistsuguseid tingimusi, pannes neid sellega ebasoodsasse konkurentsiolukorda;
- e) ei kõrvalda konkurentsi kõnealuste toodete olulise osa suhtes ning
- f) ei loo konkurentsipiiranguid, mis ei ole hädavajalikud ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks.

Need tingimused on kumulatiivsed. See tähendab, et neid kõiki tuleb täita. Igale tingimusele vastavuse kontrollimise eeskirju selgitatakse allpool (punktid 3.2.8.1–3.2.8.6).

3.2.8.1. Kokkulepped, otsused ja tegevus on vajalikud ELi toimimise lepingu artiklis 39 (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punktis a) sätestatud eesmärkide saavutamiseks

Vt punkt 3.1.6.1.

3.2.8.2. Kokkulepped, otsused ja tegevus ei kohusta kohaldama kindlaksmääratud hinda (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punkt b)

Vt punkt 3.1.6.2.

3.2.8.3. Kokkulepped, otsused ja tegevus ei põhjusta liidu turgude mis tahes vormis jaotamist (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punkt c)

Vt punkt 3.1.6.3.

3.2.8.4. Kokkulepete, otsuste ja tegevusega ei kohaldata teiste kaubanduspartneritega tehtavate võrdväärsete tehingute suhtes teistsuguseid tingimusi, pannes neid sellega ebasoodsasse konkurentsiolukorda (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punkt d)

Tootmisharudevahelise organisatsiooni loomine ei tohi põhjustada konkurentsivastast diskrimineerimist.

Seda tingimust tuleb käsitleda tootmisharudevahelise organisatsiooni liikmete vahelise vertikaalse suhte valguses ning sellega sätestatakse põhimõte, et tootmisharudevahelise organisatsiooni kokkulepete, otsuste ja tegevusega ei tohi kohaldada teistsuguseid tingimusi, millega pannakse kaubanduspartner ebasoodsasse konkurentsiolukorda, mõjutades nii siseturu head toimimist. Näiteks peavad kaubanduspartneritelt küsitavate hindade erinevused olema õigustatud objektiivsete faktide alusel (nt erinevad veokulud), vastasel juhul võidakse leida, et need on ELi konkurentsieeskirjadega vastuolus.

Selle tingimuse kontrollimine

Rühma eeskirju käsitlev teave peab näitama, et eeskirjades vaadeldakse eranditult asjassepuutuvaid aspekte ega diskrimineerita kaubanduspartnereid, pannes neid ebasoodsasse konkurentsiolukorda (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punktid b ja d).

Selle aspekti hindamise juhised on esitatud komisjoni teatistes, mis käsitleb komisjoni suuniseid EÜ asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud kaubandusmõju kontseptsiooni kohta (2004/C 101/07)¹⁸.

3.2.8.5. Kokkulepped, otsused ja tegevus ei kõrvalda konkurentsi kõnealuste toodete olulise osa suhtes (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punkt e)

Vt punkt 3.1.6.5.

3.2.8.6. Kokkulepped, otsused ja tegevus ei loo konkurentsipiiranguid, mis ei ole hädavajalikud ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõik 2 punkt f)

Vt analoogia põhjal punkt 3.1.6.4, et saada juhiseid selle kohta, kuidas kontrollida vastavust sellele tingimusele. Kontrollimisel järgitakse sama menetlust mis tootjaorganisatsioonide puhul, kuid

¹⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2004:101:0081:0096:EN:PDF>, vt täpsemalt punkt 82.

töendamiskoormis on suurem, sest tootmisharudevaheline organisatsioon peab tõendama, et igasugune organisatsiooni kokkulepetest, otsustest ja tegevusest tingitud konkurentsi piiramine on vajalik ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks.

Tingimuste 3.2.8.5 ja 3.2.8.6 kontrollimine

Vt punktides 3.1.6.4 ja 3.1.6.5 esitatud kirjeldus. Tootjaorganisatsioonidele kohaldatavad tingimused kehtivad ka tootmisharudevaheliste organisatsioonide kohta, kuigi vastupidises järjekorras.

4. Menetlus

Taotluse vorm

Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisas sätestatakse vorm, mida tunnustamist taotlev tootjaorganisatsioon / tootmisharudevaheline organisatsioon peab asjaomasele liikmesriigile esitatavas taotluses järgima.

Liikmesriigi vastuse tähtaeg

Asjaomane liikmesriik peab pärast ühise turukorralduse määruse artiklites 14, 16 ja 17 loetletud tingimustele vastavuse kontrollimist teavitama taotlevat tootjaorganisatsiooni / tootmisharudevahelist organisatsiooni oma otsusest ja vajaduse korral seda ka põhjendama. Seda tehakse kolme kuu jooksul alates tunnustamise taotluse saamisest (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 artikkel 2).

Kontrollid

Tootjaorganisatsioonid / tootmisharudevahelised organisatsioonid peavad kogu aeg vastama ühise turukorralduse määruse artiklites 14, 16 ja 17 sätestatud tingimustele. Liikmesriigid on kohustatud tegema korrapäraseid kontrole, et tagada vastavus ka pärast tunnustuse andmist. Tootjaorganisatsioonide puhul tuleb nende kontrollide käigus kindlaks teha ka ühise turukorralduse määruse artiklis 28 sätestatud kohustuste täitmine (tootmis- ja turustamiskavad). Mittevastavuse avastamise korral võib tunnustuse kehtetuks tunnistada. Sellisel juhul teavitab liikmesriik asjaomast tootjaorganisatsiooni / tootmisharudevahelist organisatsiooni ning lubab tal esitada oma märkused kahe kuu jooksul (ühise turukorralduse määruse artikkel 18 ja komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 artikkel 3).

Ühise turukorralduse määruses ega selle rakendusaktides ei ole nende kontrollide ajakava sätestatud. Asjaomane liikmesriik teeb otsuse kontrollide sageduse kohta, kuid need peavad toimuma kindla aja tagant, et tagada vajalikele tingimustele pideva vastavuse tõhus järelevalve.

Ka komisjon võib kontrolle teha, et tagada tootjaorganisatsioonide / tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamise menetluse korrektne järelevalve. Mittevastavuse korral võib komisjon vajaduse korral nõuda, et asjaomane liikmesriik tunnistaks tunnustuse kehtetuks (ühise turukorralduse määruse artikkel 20).

I.I lisa. Kokkuvõte tootjaorganisatsiooni tunnustamise taotluse kantavast teabest vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisas sätestatud vormile

- a) **Tootjaorganisatsiooni põhikiri.**
- b) **Sisemise toimimise eeskirjad kooskõlas põhimõtetega, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1379/2013 artiklis 17.**
- c) **Nende isikute nimed, kellel on õigus tegutseda tootjaorganisatsiooni eest ja nimel.**
- d) **Tõendid selle kohta, et tootjaorganisatsioon vastab määruse (EL) nr 1379/2013 artikli 14 lõikes 1 sätestatud tingimustele.**
- Tõendid selle kohta, et liikmesus on vabatahtlik ja et tunnustuse taotlemiseks on tehtud demokraatlik otsus (protokoll vms).
 - Vajaduse korral teave sisemise toimimise kohta, mis täiendab punktides a ja b esitatud teavet.
 - Tõend juriidiliseks isikuks saamise kohta.
 - Tõendid selle kohta, et rühm suudab täita tootjaorganisatsiooni eesmärgi.
 - Tõendid konkurentsieeskirjadele vastavuse kohta ja juhul, kui kohaldatakse erandeid nendest eeskirjadest, siis eeskätt tõendid:
 - selle eeskirja vajalikkuse kohta ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamiseks;
 - kontrollimise kohta, et eeskiri ei kohusta kehtestama ühesuguseid hindu;
 - kontrollimise kohta, et eeskiri ei põhjusta liidu turgude mis tahes vormis jaotamist;
 - analüüsi kohta, millega tõendatakse, et eeskiri ei välista konkurentsi;
 - analüüsi kohta, millega tõendatakse, et eeskiri ei kõrvalda konkurentsi kõnealuse toote olulise osa suhtes;
 - Punktide a ja b all esitatud teavet täiendavad andmed rühma kokkulepete, otsuste ja tegevuse kohta, kui need on olemas.
 - Liikmesust, juhtimist ja rahastamisallikaid käsitlev teave.
- e) **Tootjaorganisatsiooni tegevuse üksikasjad, sealhulgas tegevuspiirkond ning kalandus- ja vesiviljelustooted, mille jaoks tunnustust taotletakse.**
- Teave esindatuse kohta. Seda kohandatakse vastavalt asjaomase liikmesriigi koostatud erinõuetele (kui on olemas).
 - Teave tegevuse kohta (piirkond, tooted).

I.II lisa. Kokkuvõtte tootmisharudevahelise organisatsiooni tunnustamise taotlusesse kantavast teabest vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa sätestatud vormile

- a) **Tootmisharudevahelise organisatsiooni põhikiri.**
Sisaldab teavet tegevuse kohta, milles rühm võib osaleda.
- b) **Sisemise toimimise eeskirjad kooskõlas põhimõtetega, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1379/2013 artiklis 17.**
- c) **Nende isikute nimed, kellel on õigus tegutseda tootmisharudevahelise organisatsiooni eest ja nimel.**
- d) **Tõendid selle kohta, et tootmisharudevaheline organisatsioon vastab määruse (EL) nr 1379/2013 artikli 16 lõikes 1 sätestatud tingimustele.**
- Vajaduse korral teave sisemise toimimise kohta, mis täiendab punktides a ja b esitatud teavet.
 - Tõend juriidiliseks isikuks saamise kohta.
 - Tõendid selle kohta, et rühm suudab täita tootmisharudevahelise organisatsiooni eesmärke.
 - Tõendid selle kohta, et tootmisharudevaheline organisatsioon arvestab oma tegevuses tarbijate huvidega (vajaduse korral lisaks punktide a ja b all esitatud teabele).
 - Tõendid selle kohta, et rühma tegevus ei ole vastuolus ühise turukorraldusega (vajaduse korral lisaks punkti a all esitatud teabele).
 - Vastavus konkurentsieeskirjadele ja juhul, kui kohaldatakse erandeid nendest eeskirjadest, siis eeskätt järgmised tõendid:
 - selle eeskirja vajalikkuse kohta ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamiseks;
 - kontrollimise kohta, et eeskiri ei kohusta kehtestama ühesuguseid hindu;
 - kontrollimise kohta, et eeskiri ei põhjusta liidu turgude mis tahes vormis jaotamist;
 - analüüsi kohta, et eeskiri ei välista konkurentsi;
 - analüüsi kohta, et eeskiri ei kõrvalda konkurentsi kõnealuse toote olulise osa suhtes;
- e) **Tootmisharudevahelise organisatsiooni tegevuse üksikasjad, sealhulgas tegevuspiirkond ning kalandus- ja vesiviljelustooted, mille jaoks tunnustust taotletakse.**
- Teave esindatuse kohta. Seda kohandatakse vastavalt asjaomase liikmesriigi koostatud erinõuetele (kui on olemas).
 - Teave tegevuse kohta (piirkond, tooted).

II OSA. SUUNISED II PEATÜKI III JAO „EESKIRJADE LAIENDAMINE” RAKENDAMISEKS

Ühise turukorralduse määruse II peatüki III jaos sätestatakse tingimused, piirangud ja menetlus, mille kohaselt laiendab liikmesriik tootjaorganisatsioonis / tootmisharudevahelises organisatsioonis kokku lepitud eeskirju organisatsiooni mitteliikmetele. Komisjonile eeskirjade kavandatavast laiendamisest teatamise vorming ja menetlus on kirja pandud komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 artiklis 5.

Selles osas selgitatakse III jao eesmärki ja kaasatud osaliste rolli ning kirjeldatakse, kuidas tuleb organisatsiooni mitteliikmetele eeskirjade laiendamise taotlust hinnata ühise turukorralduse määruse artiklites 22, 23 ja 25 sätestatud tingimuste alusel.

1. Mitteliikmetele eeskirjade laiendamise eesmärk

Tootjaorganisatsioonis / tootmisharudevahelises organisatsioonis kokkulepitud eeskirjade laiendamine mitteliikmetele on üks vahenditest, mis võimaldab saavutada ühise kalanduspoliitika ja ühise turukorralduse eesmarke viisil, mida saab kohandada asjaomastele vajadustele. Kui liikmesriigid otsustavad laiendada tootjaorganisatsiooni / tootmisharudevahelise organisatsiooni eeskirju mitteliikmetele, kinnitavad nad asjaomaste eeskirjade kehtivust ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks ja teadvustavad eeskirjade mõju sellele.

Tootjaorganisatsioonide puhul on eeskirjade laiendamine mitteliikmetele üks vahenditest, mille abil tagatakse jätkusuutlik tegevus tootmise stabiliseerimise kaudu. Sellise laiendamise eesmärk on vähendada näiteks kalapüügi- ja vesiviljelustoodete pakkumiskoguste ja -mahu kõikumist ning luua alus stabiilsemaks aastaringseks tootmiseks.

Tootmisharudevaheliste organisatsioonide puhul soovitakse eeskirjade laiendamisega mitteliikmetele täiustada kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turustamise tingimusi kogu tarneahelas.

2. Kaasatud osaliste roll

Eeskirjade laiendamiseni viivate menetlustega on seotud kolm osalist: laiendamist taotlev tootjaorganisatsioon / tootmisharudevaheline organisatsioon, liikmesriik, kus tootjaorganisatsioon / tootmisharudevaheline organisatsioon on asutatud ja esindatud, ning Euroopa Komisjon.

Tootjaorganisatsioon / tootmisharudevaheline organisatsioon on eeskirjade laiendamise keskmes olev osaline. Ta lepib oma struktuuri sees eeskirjad kokku, tehes need kohustuslikuks kõigile oma liikmetele. Kui ta leiab, et kokkulepitud eeskiri on vajalik ühise kalanduspoliitika ja ühise turukorralduse eesmärkide saavutamiseks, võib ta taotleda asjaomase eeskirja laiendamist kõikidele tootjatele/ettevõtjatele, kes tegutsevad piirkonnas, kus organisatsioon on esindatud. Tootjaorganisatsiooni / tootmisharudevahelise organisatsiooni ülesanne on tõendada, et ühise turukorralduse määruse artiklites 22, 23 ja 25 loetletud tingimused on täidetud.

Tootjaorganisatsioonilt / tootmisharudevahelise organisatsioonilt eeskirjade laiendamise taotluse saanud liikmesriik peab hindama, kas taotletav eeskirjade laiendamine vastab ühise turukorralduse määruse artiklites 22, 23 ja 25 sätestatud tingimustele. Kõikide kontrollide teostamise ja taotlusele

positiivse hinnangu andmise järel peab liikmesriik teavitama komisjoni kavandatavast eeskirja laiendamisest.

Pärast liikmesriigilt teate saamist peab komisjon võtma vastu otsuse, andes eeskirjade kavandatavaks laiendamiseks loa või sellest keeldudes. Sel eesmärgil kontrollib komisjon liikmesriigi teate sisu ning seda, kas asjaomased uurimised ja analüüsid on tehtud, et tagada vastavus ühise turukorralduse määruse artiklites 22, 23 ja 25 sätestatud tingimustele. Pärast eeskirjade laiendamise lubamist võib komisjon teha kontrole, et veenduda eeskirja vastavuses loa tingimustele. Kui tuvastatakse, et laiendatud eeskiri ei vasta ühise turukorralduse määruses sätestatud nõuetele, võib komisjon loa kehtetuks tunnistada.

3. Eeskirjade laiendamise ja selleks loa andmise tingimused

Ühise turukorralduse määruse artiklites 22, 23 ja 25 sätestatakse tingimused, millele eeskiri peab vastama, et seda saaks laiendada organisatsiooni mitteliikmetele. Neid tingimusi kirjeldatakse allpool kahes eraldi osas, millest esimeses käsitletakse tootjaorganisatsiooni / tootjaorganisatsioonide liite ning teises tootmisharudevahelisi organisatsioone. Vastavalt ühise turukorralduse määruse artikli 9 lõikele 2 kohaldatakse tootjaorganisatsioonidele kehtivaid tingimusi ka tootjaorganisatsioonide liitude suhtes, kui ei ole sätestatud teisiti.

3.1. Tootjaorganisatsioonides vastu võetud eeskirjade laiendamise tingimused

3.1.1. Taotluse päritolu (ühise turukorralduse määruse artikli 22 lõige 1)

Eeskirja laiendamise taotlus peab tulema tootjaorganisatsioonilt. Kui seega liikmesriik soovib tootjaorganisatsiooni siseselt kokkulepitud eeskirja muuta kohustuslikuks organisatsiooni mittekuuluvatele tootjatele ilma tootjaorganisatsioonilt selgesõnalist taotlust saamata, tuleb seda teha muude vahenditega, mitte eeskirjade laiendamise teel.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatava eeskirja teade peab sisaldama asjaomase tootjaorganisatsiooni esitatud eeskirja laiendamise taotlust (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punkt d).

3.1.2. Asutatud organisatsioon (ühise turukorralduse määruse artikli 22 lõike 1 punkt a)

Eeskirjade laiendamist taotlev tootjaorganisatsioon peab olema asutatud vähemalt ühe aasta eest. Seetõttu ei tohi tootjaorganisatsioonid esimesel tegevusaastal oma liikmete vahel kokkulepitud eeskirja laiendamist taotleda. Selle tingimusega soovitakse tagada, et tootjaorganisatsioon on tegutsenud piisavalt pikka aega, et koguda küllaldaselt tõendeid eeskirja laiendamise taotluse toetamiseks enne selle kohaldamist mitteliikmetele.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatava eeskirja teade peab sisaldama asjaomase tootjaorganisatsiooni nime ja postiaadressi ning tunnustamise kuupäeva (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punktid a ja d).

3.1.3. Esindatus (ühise turukorralduse määruse artikli 22 lõige 2 kalapüügisektori tootjaorganisatsioonide puhul ja artikli 22 lõige 3 vesiviljelussektori tootjaorganisatsioonide puhul)

Laiendamise taotlusele eelnenud aastal peab tootjaorganisatsioon esindama

- **kalapüügisektoris** vähemalt 55 % eeskirjakohase toote turustatud kogustest valdkonnas, mille suhtes on tehtud ettepanek eeskirja kohaldada;
- **vesiviljelussektoris** vähemalt 40 % eeskirjakohase toote turustatud kogustest valdkonnas, mille suhtes on tehtud ettepanek eeskirja kohaldada;

Esindatuse arvutamisel võib kasutada ainult artikli 22 lõigetes 2 ja 3 loetletud kriteeriume.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatava eeskirja teade peab sisaldama kogu teavet, mis on vajalik tõendamaks, et tootjaorganisatsioon on representatiivne (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punkt b)

3.1.4. Meetmed (ühise turukorralduse määruse artikli 22 lõike 1 punkt b)

Eeskiri, mille laiendamist taotletakse, peab olema seotud ühega järgmistest meetmetest, mis on loetletud ühise turukorralduse määruse artiklis 8.

Kõik tootjaorganisatsioonid

- kohandavad tootmise turunõuetele (ühise turukorralduse määruse artikli 8 lõike 1 punkt a);
- koondavad pakkumise ja turustavad oma liikmete tooteid (ühise turukorralduse määruse artikli 8 lõike 1 punkt b);
- edendavad oma liikmete toodetud kalapüügi- ja vesiviljelustooteid mittediskrimineerival viisil (ühise turukorralduse määruse artikli 8 lõike 1 punkt c).

Kalandussektori tootjaorganisatsioonid

- planeerivad ja juhivad ühiselt püügitegevust (ühise turukorralduse määruse artikli 8 lõike 2 punkt a);
- väldivad soovimatut saaki ja viivad selle miinimumini (ühise turukorralduse määruse artikli 8 lõike 2 punkt b).

Vesiviljelussektori tootjaorganisatsioonid

- edendavad säästvat vesiviljelust (ühise turukorralduse määruse artikli 8 lõike 3 punkt a);
- koguvad teavet turustatud toodete kohta (ühise turukorralduse määruse artikli 8 lõike 3 punkt b);
- koguvad keskkonnateavet (ühise turukorralduse määruse artikli 8 lõike 3 punkt c);
- kavandavad oma liikmete vesiviljelustegevuse juhtimist (ühise turukorralduse määruse artikli 8 lõike 3 punkt d);
- toetavad erialaseid programme, et edendada säästvalt toodetud vesiviljelustooteid (ühise turukorralduse määruse artikli 8 lõike 3 punkt e).

Neid meetmeid tuleb uurida tootjaorganisatsioonide ja tootjaorganisatsioonide liitude eesmärkide taustal. Niisugused eesmärgid peaksid aitama saavutada ühise turukorralduse määruse artiklis 7

(tootjaorganisatsioonid) või artiklis 10 (tootjaorganisatsioonide liidud) sätestatud eesmärged ning ühise turukorralduse ja ühise kalanduspoliitika eesmärged.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatava eeskirja teade peab sisaldama asjaomast eeskirja ja meetet, mida tootjaorganisatsioon saab kohaldada. Samuti tuleb selgitada seost meetme ja eesmärkide vahel, mida tootjaorganisatsioon soovib saavutada (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punktid c ja d)

3.1.5. Konkurentsieskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt b)

Eeskiri, mille laiendamist taotletakse, peab olema kooskõlas ühise turukorralduse määruse V peatükis sätestatud konkurentsieskirjadega. Ühise turukorralduse määruse artiklis 40 sätestatakse üldpõhimõtte, mille alusel ELi konkurentsieskirju kohaldatakse kokkulepete, otsuste ja tegevuse suhtes, mis seonduvad kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise ja turustamisega. Lisateabe saamiseks kõnealuste eeskirjade järgimise ja nende kohaldamisel tehtavate erandite kohta vt I osa punkt 3.1.6 kutseorganisatsioonide tunnustamise kohta.

Kui laiendatavad eeskirjad sisaldavad tegevust, mis on tavapäraselt ELi toimimise lepingu artikli 101 lõike 1 alusel keelatud, võib eeskirjade laiendamiseks loa anda ainult juhul, kui on täidetud kõik tingimused, mis võimaldavad teha ühise turukorralduse määruse artiklis 41 sätestatud erandi konkurentsieskirjade kohaldamisest.

Artiklis 41 sätestatud tingimuste täitmist tuleb kontrollida **organisatsiooni mitteliikmetele laiendatud** eeskirja taustal. Lisaks peab tootjaorganisatsiooni siseselt kokkulepitud eeskiri ise vastama konkurentsieskirjadele, enne kui seda laiendatakse mitteliikmetele.

Et artiklis 41 sätestatud erand konkurentsieskirjade kohaldamisest tooks kasu, tuleb arvestada, et laiendatav eeskiri:

- a) peab olema vajalik ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamiseks;
- b) ei tohi kohustada kehtestama ühesuguseid hindu;
- c) ei tohi põhjustada liidu turgude mis tahes vormis jaotamist;
- d) ei tohi välistada konkurentsi ning
- e) ei tohi kõrvaldada konkurentsi kõnealuste toodete olulise osa suhtes.

Mitte ühelgi juhul ei ole lubatud tegevus, millega näiteks määratakse hinnad kindlaks, välistatakse konkurents või mis põhjustab turgude jaotamist.

Need tingimused on kumulatiivsed. See tähendab, et neid kõiki tuleb täita. Iga tingimusele vastavuse kontrollimist selgitatakse allpool (punktid 3.1.5.1–3.1.5.5).

3.1.5.1. Eeskirjade laiendamine on vajalik ELi toimimise lepingu artiklis 39 (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punktis a) sätestatud eesmärkide saavutamiseks

Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb igasugust erandit üldiste konkurentsieeskirjade kohaldamisest vastavalt ühise turukorralduse määruse artiklile 41 tõlgendada kitsalt¹⁹ ning see peab piirduma juhtumitega, mille puhul kokkulepe, otsus või tegevus soodustab kõikide ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamist²⁰. Kui ELi toimimise lepingu artikli 39 erinevate eesmärkide vahel on vastuolud või kui kõiki asjaomaseid eesmärke ei ole võimalik samal ajal täielikult saavutada, peaks olema vähemalt võimalik kõnealuseid eesmärke lähendada ja tagada, et ühe eesmärgi täitmine ei kahjusta teist²¹.

Lisaks on Euroopa kohtud kinnitanud, et üks võimalus jätta kokkulepped, otsused ja tegevus konkurentsieeskirjade kohaldamisest välja on siis, kui need on **vajalikud** ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamiseks²². See põhimõte kajastub ka ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punktis a. Seetõttu tuleb kõiki viit ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärki arvestada ja analüüsida eraldi. Asjaomast kokkulepet, otsust või tegevust tuleb hinnata iga eesmärgi suhtes.

Hindamine peab viima järelduseni, et tootjaorganisatsioonide eeskiri on vajalik järgmistel eesmärkidel.

Artikli 39 lõike 1 punkt a: *tõsta põllumajanduse tootlikkust tehnilise progressi edendamise ning põllumajandusliku tootmise ratsionaalse arengu tagamise ja tootmistegurite, eelkõige tööjõu optimaalse kasutamise teel.*

Ühist kalanduspoliitikat silmas pidades tuleb selgituses keskenduda sellele, miks eeskirjade laiendamine on vajalik, et tagada püügitegevuse ja vesiviljeluse keskkonnaalane jätkusuutlikkus ning majanduslik ja sotsiaalne elujõulisus (ühise kalanduspoliitika määruse artikli 2 lõige 1²³).

Artikli 39 lõike 1 punkt b: *kindlustada põllumajandusega tegeleva rahvastikuosa rahuldav elatustase, eelkõige põllumajandusega tegelevate inimeste isikutulu suurendamise teel.*

Seoses ühise kalanduspoliitikaga tuleb teates selgitada, miks eeskirjade laiendamine on vajalik, et „kindlustada kalapüügi (või vesiviljelusega) tegeleva rahvastikuosa rahuldav elatustase, eelkõige kalapüügi (või vesiviljelusega) tegelevate inimeste isikutulu suurendamise teel”.

Artikli 39 lõike 1 punkt c: *stabiliseerida turud.*

Artikli 39 lõike 1 punkt d: *tagada varude kättesaadavus.*

¹⁹ Vt kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. detsember 1995, Oude Luttikhuis, C-399/93, ECLI:EU:C:1995:434, punkt 23 jj.

²⁰ Vt kohtuotsus, Euroopa Kohus, 15. mai 1975, Frubo vs. komisjon, 71/74, ECLI:EU:C:1975:61, punktid 22–27.

²¹ Vt kohtuotsus, Üldkohus, 14. mai 1997, ühendatud kohtuasjad T-70/92 ja T-71/92, ECLI:EU:T:1997:69, punkt 153.

²² Vt kohtuotsus, Üldkohus, 13. detsember 2006, FNCVB vs. komisjon, ühendatud kohtuasjad T-217/03 ja T-245/03, ECLI:EU:T:2006:391, punkt 199. Vajalikkuse mõiste võeti esimest korda kasutusele Euroopa Majandusühenduse Nõukogu määramises nr 26, millega kohaldatakse teatavaid konkurentsieeskirju põllumajandussaaduste ja toodete tootmise ja nendega kauplemise suhtes (EÜT 30, 20.4.1962, lk 993).

²³ Määrus (EL) nr 1380/2013, ELT L 354, 28.12.2013, lk 22–61 (vt täielik viide joonealuses märkuses 4).

Arvestades ühise kalanduspoliitika eripärasid, tuleb teates näidata, miks eeskirjade laiendamine on vajalik ressursside jätkusuutliku kasutamise tagamiseks, et kindlustada toiduvarude pikaajaline kättesaadavus (ühise kalanduspoliitika määruse artikli 2 lõige 1).

Artikli 39 lõike 1 punkt e: tagada mõistlikud tarbijahinnad.

Selle tingimuse kontrollimine

Teade peab sisaldama selgitust selle kohta, miks eeskirja laiendamine on vajalik ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamiseks. Analüüsis tuleb näidata, et kui asjaomast laiendamist ei toimu, on ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamine võimatu. Analüüsis tuleb käsitleda iga eesmärki eraldi. Artikli 39 lõike 1 punktides a, b ja d sätestatud eesmärkide puhul tuleb selgituses keskenduda eespool rõhutatud aspektidele. Artikli 39 lõike 1 punkti c puhul tuleb teatises selgitada eeskirjade laiendamise vajalikkust, juhtides tähelepanu näiteks turukõikumiste ohule juhul, kui laiendamist ei toimu. Seoses artikli 39 lõike 1 punktiga e peab teade sisaldama selgitust selle kohta, kuidas eeskirjade laiendamine aitab kaasa lõpptarbija hindade stabiliseerimisele (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punkt d).

3.1.5.2. Eeskirjade laiendamine ei kohusta kehtestama ühesuguseid hindu (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punkt b)

Tootjaorganisatsioonis vastu võetud eeskirja ei tohi mitte mingil tingimusel laiendada, kui sellega kaasneb ühesuguste hindade kehtestamine.

Selle tingimuse kontrollimine

Teatega tuleb kinnitada, et laiendatav eeskiri puudutab ainult teates hõlmatud aspekte (nt lossimise mahu/suuruse piirangud tootjaorganisatsiooni eeskirjade kohaselt) ning sellega ei kaasne kohustust kehtestada ühesuguseid hindu (hindade kindlaksmääramine) (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punkt d).

3.1.5.3. Eeskirjade laiendamine ei põhjusta liidu turgude mis tahes vormis jaotamist (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punkt c)

Turgude jaotamine puudutab tegevust, mille otsene või kaudne eesmärk on piirata territooriumi, kuhu võib kaupa müüa, või kliendirühma/kliendi liiki, kellele võib kaupa müüa. Tootjad peavad saama vabalt otsustada, kus ja kellele müüa.

Selle tingimuse kontrollimine

Teatega tuleb kinnitada, et laiendatav eeskiri ei sisalda turu mis tahes vormis jaotamist. Eeskätt peab teatest nähtuma, et eeskiri ei piira tootjate müümisvabadust geograafilise turu ega võimaliku ostjarühma/-tüübiga. Lisaks peab analüüs näitama, et ostjatel säilib vabadus valida, kust ja kellelt nad ostavad pärast seda, kui eeskirjade laiendamine on jõustunud (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punkt d). Asjaomase turu kindlaksmääramise juhiste saamiseks vt infokast punktis 3.1.5.5.

3.1.5.4. Eeskirjade laiendamine ei välista konkurentsi (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punkt d)

Selle tingimuse eesmärk on tagada, et eeskirjade laiendamine piirdub sellega, mis on vajalik ühise kalanduspoliitika ja ühise turukorralduse eesmärkide saavutamiseks, ning sellel puudub negatiivne mõju konkurentstile ning seega ka siseturu toimimisele. See tingimus kaitseb tootjate vahelist konkurentsi ja konkurentsiprotsesse.

3.1.5.5. Eeskirjade laiendamine ei kõrvalda konkurentsi kõnealuste toodete olulise osa suhtes (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 1 punkt e)

See tingimus täiendab eelmist, kuid keskendub konkreetsele tootele, mis on hõlmatud eeskirjadega, mille laiendamist taotletakse. Sellega sätestatakse, et eeskirjade laiendamine ei tohi kõrvaldada konkurentsi asjaomase toote suhtes.

Neid kahte tingimust tuleb hinnata koos, arvestades tegelikku või võimalikku konkurentsi²⁴. Seetõttu tuleb analüüsi käigus kontrollida, kas toote või geograafilise turu suhtes esineb takistusi/piiranguid,

²⁴ Võimalik konkurents hõlmab ettevõtjaid, kes asjaomasel turul veel ei konkureeri. Võimaliku konkurentsi hindamise juhiste saamiseks vt komisjoni teatis asjaomase turu mõiste kohta ühenduse konkurentsioiguses (97/C 372/03).

mis võivad mõjutada tegelikke või võimalikke konkurente. Nendele tingimustele vastavust tuleb kontrollida juhtumipõhiselt, arvestades asjaomase toote ja geograafilise turu eritahkusi.

Tingimuste 3.1.5.4 ja 3.1.5.5 kontrollimine

Teates tuleb hinnata tingimusi 3.1.5.4 ja 3.1.5.5. Asjaomase turu kindlakstegemisel tuleb teates arvestada kahte aspekti: i) asjaomast **tooteturgu** ja ii) asjaomast **geograafilist turgu**.

i) Asjaomase tooteturu puhul peab teates selguma asendatavus teiste toodetega. Sellised tooted tuleb kindlaks teha sarnaste omaduste, hinna, kasutamise või tarbijate arvamuse alusel.

ii) Asjaomase geograafilise turu puhul tuleb teates nimetada piirkond, kus konkurentsitingimused on sarnased. Selleks tuleb teates analüüsida järgmisi aspekte.

- Kas varusid ja oste saab saata teistesse piirkondadesse ilma piiranguteta või suuri kulusid kandmata?
- Kas nõudlus piirdub kohalike toodetega või hõlmab see ka asjaomases liikmesriigis toodetud tooteid või isegi imporditud tooteid? Kasulikud näitajad on ELi-välistest ja teistest ELi riikidest imporditud too(de)te andmed ning asjaomase liikmesriigi müügiteave.

Nende aspektide põhjal peab analüüsist selguma, et eeskirjade laiendamine ei välista konkurentsi ega mõjuta asjaomase turu olulist osa. Tingimusele 3.1.5.5 vastavuse kontrollimiseks tuleb arvesse võtta ainult geograafilist turgu, sest vaatluse all on üksnes asjaomane laiendusega seotud toode (mitte kõik asendatavad tooted, nagu punktis 3.1.5.4) (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 I lisa punkt d).

Nende aspektide hindamise juhised on esitatud komisjoni teatises asjaomase turu mõiste kohta ühenduse konkurentsioiguses (97/C 372/03) ja komisjoni teatises suuniste kohta asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaldamisel (2004/C 101/08)²⁵.

3.1.6. Vaba kaubandus (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt c)

Tootjaorganisatsioonis vastu võetud eeskirja laiendamine ei tohi kaubandust tõkestada. Seda tingimust tuleb uurida eeskirjade laiendamise võimaliku piiriülese mõju valguses. Kaubanduse mõiste ei piirdu traditsioonilise piiriülese kaupade ja teenuste vahetusega, vaid hõlmab kogu piiriülest majandustegevust, sealhulgas asutamist.

Lisaks hõlmab kaubanduse mõiste vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale juhtumeid, mille puhul kokkulepped või tegevus mõjutavad turu konkurentsistruktuuri. Seetõttu ei tohi eeskirja laiendamine kõrvaldada või ähvardada kõrvaldada konkurenti, kes tegutseb liidus või sellest väljaspool, sest see mõjutaks majandustegevust siseturul või kaubanduses kolmandate riikidega.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatava eeskirja teade peab sisaldama põhjendust selle kohta, et eeskiri ei mõjuta kaupade, teenuste ega muu piiriülese tegevuse vaba voogu. Eeskätt tuleb analüüsida näidata, et eeskirjade laiendamine ei piira eeskirjaga seotud toote piiriülest kaubandust. Analüüsist peab lisaks ELi siseturu vaatlemisele (vt allpool osutatud suunisdokument) kontrollima võimalikku negatiivset mõju kaubandusele kolmandate riikidega (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punkt d).

²⁵ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:31997Y1209\(01\)&from=ET](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:31997Y1209(01)&from=ET);
[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004XC0427\(07\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004XC0427(07)&from=EN).

Selle aspekti hindamise juhised on esitatud esmajoones komisjoni teatises, mis käsitleb komisjoni suuniseid EÜ asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud kaubandusmõju kontseptsiooni kohta (2004/C 101/07)²⁶.

3.1.7. ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamine (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt d)

Tootjaorganisatsioonis otsustatud eeskirja laiendamine ei tohi ohustada ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamist. Nimetatud artiklis sätestatakse ühise kalanduspoliitika üldeesmärgid. Seetõttu võib eeskirja laiendada ainult juhul, kui see on kooskõlas ühise turukorralduse ja ühise kalanduspoliitikaga.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatava eeskirja teade peab sisaldama selgitust selle kohta, kuidas eeskiri aitab kaasa ühise turukorralduse ja ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamisele. Selgituses tuleb näidata, et eeskiri ei vastandu ühisele kalanduspoliitikale ega ohusta seega ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamist (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punkt d).

3.1.8. Piiratud kestus (ühise turukorralduse määruse artikli 22 lõige 4)

Eeskirja laiendamine peab olema ajaliselt piiratud. Tootjaorganisatsioonis vastu võetud eeskirja võib laiendada organisatsiooni mitteliikmetele 60 päevast kuni 12 kuuni.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatavat eeskirja käsitlev teade peab sisaldama kohaldamise aega. Teates peab olema kirjas ka eeskirja jõustumise kuupäev (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punktid f ja g).

²⁶ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52004XC0427%2806%29&from=EN>.

3.2. Tootmisharudevahelistes organisatsioonides vastu võetud eeskirjade laiendamise tingimused

3.2.1. Taotluse päritolu (ühise turukorralduse määruse artikli 23 lõige 1)

Vt punkt 3.1.1.

3.2.2. Esindatus (ühise turukorralduse määruse artikli 23 lõige 1)

Laiendamise taotlusele eelnenud aastal peab tootmisharudevaheline organisatsioon esindama vähemalt:

- 65 % tootmisest ja 65 % töötlemisest või
- 65 % töötlemisest ja 65 % turustamisest või
- 65 % tootmisest ja 65 % turustamisest

eeskirjakohase toote puhul valdkonnas, mille suhtes on tehtud ettepanek eeskirja kohaldada.

Esindatuse arvutamisel võib kasutada ainult artikli 22 lõigetes 2 ja 3 loetletud kriteeriume.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatava eeskirja teade peab sisaldama kogu teavet, mis on vajalik tõendamaks, et tootmisharudevaheline organisatsioon on representatiivne (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punkt b)

3.2.3. Meetmed (ühise turukorralduse määruse artikli 23 lõike 1 punkt b)

Eeskiri, mille laiendamist taotletakse, peab olema seotud ühega järgmistest meetmetest, mis on loetletud ühise turukorralduse määruse artiklis 13:

- Euroopa Liidu õigusaktidega vastavuses olevate standardlepingute koostamine (ühise turukorralduse määruse artikli 13 punkt a);
- Euroopa Liidu kalapüügi- ja vesiviljelustoodete edendamine mittediskrimineerival viisil (ühise turukorralduse määruse artikli 13 punkt b);
- Euroopa Liidu või riiklikest eeskirjadest karmimate eeskirjade kehtestamine kalapüügi- ja vesiviljelustoodete tootmise ja turustamise suhtes (ühise turukorralduse määruse artikli 13 punkt c);
- tootmise, turu ja koolitustega seotud kvaliteedi, teadlikkuse ja läbipaistvuse parandamine (ühise turukorralduse määruse artikli 13 punkt d);
- teadus- ja turu-uuringute teostamine ning turu toimimise parandamise meetodika arendamine (ühise turukorralduse määruse artikli 13 punkt e);
- teabe jagamine ja uuringute teostamine, mis on vajalikud jätkusuutliku tarne tagamiseks, mis vastab turuootustele (ühise turukorralduse määruse artikli 13 punkt f);
- jätkusuutlike, toiteainerikaste ja laialdaselt mittetarbitavate kalaliikide propageerimine (ühise turukorralduse määruse artikli 13 punkt g).

Neid meetmeid tuleb uurida tootmisharudevaheliste organisatsioonide eesmärkide taustal. Nimelt peavad meetmed aitama saavutada ühise turukorralduse määruse artiklis 12 sätestatud eesmärgid ning ühise kalanduspoliitika ja ühise turukorralduse üldeesmärgid.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatava eeskirja teade peab sisaldama asjaomast eeskirja ja meetet, mida tootmisharudevaheline organisatsioon saab kohaldada. Samuti tuleb selgitada seost meetme ja eesmärkide vahel, mida tootmisharudevahelised organisatsioonid soovivad saavutada (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punktid c ja d)

3.2.4. Võimalik kahju teistele ettevõtjatele (ühise turukorralduse määruse artikli 23 lõike 1 punkt b).

Eeskiri, mida tootmisharudevaheline organisatsioon kavatseb laiendada organisatsiooni mitteliikmetele, ei tohi kahjustada asjaomase liikmesriigi või Euroopa Liidu teisi ettevõtjaid.

Eeskirja, mida tootmisharudevaheline organisatsioon soovib laiendada, tuleb hinnata õiglase turupraktika suhtes ja laiemas kontekstis ELi siseturu suhtes. Eeskiri peab seetõttu olema kooskõlas hea kaubandusliku käitumise, hea usu ja õiglase kauplemisega. Tootmisharudevahelised organisatsioonid võivad taotleda eeskirja kohustuslikku kohaldamist mitteliikmetele ainult juhul, kui see eeskiri ei kahjusta turu toimimist ega teisi ettevõtjaid.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatava eeskirja teade peab sisaldama analüüsi, mis näitab, et eeskiri ei kahjusta tarneahela ettevõtjaid. Analüüs peaks hõlmama nii riiklikku tarneahelat kui ka võimalikku negatiivset mõju teiste liikmesriikide ettevõtjatele. Seetõttu tuleks analüüsis käsitleda ka ELi-sisest kaubavoogu (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punkt d)

3.2.5. Konkurentsieeskirjade järgimine (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt b)

Vt ELi konkurentsieeskirjade kohaldamise üldised selgitused punktis 3.1.5. Tootmisharudevahelise organisatsiooni ettepanek laiendada eeskirja organisatsiooni mitteliikmetele võidakse vabastada konkurentsieeskirjade kohaldamisest, kui see:

- a) on vajalik ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamiseks;
- b) ei kohusta kohaldama kindlaksmääratud hinda;
- c) ei põhjusta liidu turgude mis tahes vormis jaotamist;
- d) ei kohalda teiste kaubanduspartneritega tehtavate võrdväärsete tehingute suhtes teistsuguseid tingimusi, pannes neid sellega ebasoodsasse konkurentsiolukorda;
- e) ei kõrvalda konkurentsi kõnealuste toodete olulise osa suhtes ning
- f) ei loo konkurentsipiiranguid, mis ei ole hädavajalikud ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks.

Need tingimused on kumulatiivsed. See tähendab, et neid kõiki tuleb täita. Igale tingimusele vastavuse kontrollimist selgitatakse allpool (punktid 3.2.5.1–3.2.5.6).

3.2.5.1. Eeskirjade laiendamine on vajalik ELi toimimise lepingu artiklis 39 (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punktis a) sätestatud eesmärkide saavutamiseks

Vt punkt 3.1.5.1.

3.2.5.2. Eeskirjade laiendamine ei kohusta kohaldama kindlaksmääratud hinda (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punkt b)

Vt punkt 3.1.5.2.

3.2.5.3. Eeskirjade laiendamine ei põhjusta liidu turgude mis tahes vormis jaotamist (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punkt c)

Vt punkt 3.1.5.3.

3.2.5.4. Eeskirjade laiendamisega ei kohaldata teiste kaubanduspartneritega tehtavate võrdväärsete tehingute suhtes teistsuguseid tingimusi, pannes neid sellega ebasoodsasse konkurentsiolukorda (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punkt d)

Eeskirjade laiendamine ei tohi põhjustada konkurentsivastast diskrimineerimist.

Seda tingimust tuleb käsitleda tootmisharudevahelise organisatsiooni liikmete vahelise vertikaalse suhte valguses. Sellega sätestatakse põhimõte, et eeskirjade laiendamisega ei tohi kohaldada teistsuguseid tingimusi, millega pannakse kaubanduspartnerid ebasoodsasse konkurentsiolukorda, mõjutades nii siseturu head toimimist. Näiteks peavad kaubanduspartneritelt küsitavate hindade erinevused olema õigustatud objektiivsete faktide alusel (nt erinevad veokulud), vastasel juhul võidakse leida, et sellega rikutakse ELi konkurentsieeskirju.

Selle tingimuse kontrollimine

Teates tuleb kinnitada, et mitteliikmetele laiendatav eeskiri on eranditult seotud hõlmatud aspektidega ega diskrimineeri kaubanduspartnereid, pannes neid ebasoodsasse konkurentsiolukorda. Eeskätt peab teade näitama, et tootmisharudevahelises organisatsioonis kokku lepitud eeskirja laiendamine ei kahjusta teiste kaubanduspartnerite konkurentsivõimet (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punkt d).

3.2.5.5. Eeskirjade laiendamine ei kõrvalda konkurentsi kõnealuste toodete olulise osa suhtes (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punkt e)

Vt punkt 3.1.5.5.

3.2.5.6. Eeskirjade laiendamine ei loo konkurentsipiiranguid, mis ei ole hädavajalikud ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks (ühise turukorralduse määruse artikli 41 lõike 2 punkt f)

Vt analoogia põhjal punkt 3.1.5.4, et saada juhiseid selle kohta, kuidas kontrollida vastavust sellele tingimusele. Kontrollimisel järgitakse samu menetlusi nagu tootjaorganisatsioonide puhul, kuid tõendamiskoormis on tootmisharudevaheliste organisatsioonide puhul suurem. Tootmisharudevaheline organisatsioon peab tõendama, et igasugune organisatsiooni kokkulepetest, otsustest ja tegevusest tingitud konkurentsi piiramine on hädavajalik ühise kalanduspoliitika eesmärkide saavutamiseks.

Tingimuste 3.2.5.5 ja 3.2.5.6 kontrollimine

Vt punktides 3.1.5.5 ja 3.1.5.4 esitatud kirjeldus. Tootjaorganisatsioonidele kohaldatavad tingimused kehtivad ka tootmisharudevaheliste organisatsioonide kohta, kuigi vastupidises järjekorras.

3.2.6. Vaba kaubandus (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt c)

Vt punkt 3.1.6.

3.2.7. ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide saavutamine (ühise turukorralduse määruse artikli 25 lõike 2 punkt d)

Vt punkt 3.1.7.

3.2.8. Piiratud kestus (ühise turukorralduse määruse artikli 23 lõige 2)

Eeskirja laiendamine peab olema ajaliselt piiratud. Tootmisharudevahelise organisatsiooni soovitatud eeskirja ei saa laiendada mitteliikmetele kauem kui kolm aastat.

Selle tingimuse kontrollimine

Laiendatavat eeskirja käsitlev teade peab sisaldama kohaldamise aega. Teates peab olema kirjas ka eeskirja jõustumise kuupäev (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisa punktid f ja g).

4. Menetlus

Komisjonile teate esitamise tähtaeg

Liikmesriigid peavad teatama komisjonile tootjaorganisatsioonis / tootmisharudevahelises organisatsioonis vastu võetud eeskirjadest, mida nad kavatsevad teha kohustuslikuks organisatsiooni mitteliikmetele, vähemalt kaks kuud enne eeskirjade laiendamise kavandatud jõustumiskuupäeva (komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 artikkel 5).

Et komisjon saaks kontrollida vastavust kõikidele ühise turukorralduse määruse sätetele, peab teade sisaldama kõiki sellise hindamise jaoks vajalikke andmeid ja tõendeid. Vastasel juhul ei saa komisjon liikmesriigi taotlust hinnata ja ta tagastab selle talle koos nõudega anda hindamiseks vajalikku lisateavet.

Teate vorming

Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisas sätestatakse vorming, mida liikmesriik peab järgima komisjoni teavitamisel kavandatavast eeskirjade laiendamisest.

Otsuse vastuvõtmine komisjonis

Pärast liikmesriigilt teate saamist (vt eespool osutatud punkt teate esitamise tähtaja kohta) peab komisjon võtma vastu otsuse, andes eeskirjade laiendamiseks loa või sellest keeldudes. Komisjon peab teavitama liikmesriiki oma otsusest ühe kuu jooksul pärast teate saamist. Kui komisjon ei ole selle aja jooksul otsust teinud, loetakse, et komisjon on andnud loa eeskirjade laiendamiseks.

Muutmine

Kui komisjonilt on saadud luba eeskirju laiendada, võivad liikmesriigid laiendatud eeskirja muuta. Igast sellisest kavandatavast muudatusest teatatakse komisjonile vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 artiklis 5 sätestatud menetlusele.

Teade peab võimaldama komisjonil kontrollida, kas muudetud eeskirjade laiendamine on kooskõlas ühise turukorralduse määruses sätestatud tingimustega (vt eespool osutatud punkt teate esitamise tähtaja kohta).

Pikendamine

Kui liikmesriik soovib kehtivat eeskirjade laiendamist pikendada, peab ta teavitama komisjoni oma kavatsusest vähemalt üks kuu enne laienduse aegumist. Komisjon peab ühe kuu jooksul pärast teate saamist eeskirjade laiendamise pikendamiseks loa andma või väljendama sellele vastuseisu. Kui komisjon ei ole selle aja jooksul otsust teinud, loetakse, et komisjon on andnud loa pikendamiseks.

Kehtivat eeskirjade laiendust pikendada sooviv liikmesriik peab järgima komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 artiklis 5 sätestatud teavitamismenetlust. Teade peab võimaldama komisjonil kontrollida, kas eeskirjade laiendamise pikendamine on kooskõlas ühise turukorralduse määruses sätestatud tingimustega (vt eespool osutatud punkt teate esitamise tähtaja kohta).

Kehtetuks tunnistamine

Komisjon võib teha kontrollid, et kindlaks teha, kas lubatud eeskirjade laiendamine vastab loa andmise tingimustele. Kui leitakse, et eeskirjade laiendamine ei vasta ühise turukorralduse määruse artiklites 22, 23 ja 25 kehtestatud nõuetele, võib komisjon tunnistada loa kehtetuks ja sel juhul teatab ta sellest liikmesriigile (ühise turukorralduse määruse artikkel 26).

II.I lisa. Kokkuvõte tootjaorganisatsioonis vastu võetud eeskirjade laiendamise teatesse kantavast teabest vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 1419/2013 III lisas sätestatud vormingule

**II.II lisa. Kokkuvõtte tootmisharudevahelises organisatsioonis vastu võetud eeskirjade
laiendamise teatesse kantavast teabest vastavalt komisjoni rakendusmääruse
(EL) nr 1419/2013 III lisa sätestatud vormingule**

